

Stichting Eerste Hulp

2023 EDITIE

2

9

8

20

7

Voorwoord

De Stichting Eerste Hulp, begonnen als digitale hulpsite, is een uitzonderlijk voorbeeld van een bewonersinitiatief en opgezet door Jannie Orsel. Bezoekers van deze hulpsite verlenen belangeloos hulp, door het gratis weggeven van goederen, huisraad en voedsel aan mensen die in nood verkeren. De site heeft inmiddels meer dan 5000 deelnemers uit het hele land. Daarnaast heeft Jannie de kringloopwinkel de Snuffelshop gestart. Hier kunnen bezoekers tegen een redelijke prijs allerlei spullen kopen, die inwoners beschikbaar stellen. De opbrengsten worden - na aftrek van de vaste lasten - gebruikt om mensen die in acute nood verkeren direct te helpen. Drie betaalde krachten en twintig vrijwilligers zetten zich hiervoor dagelijks in.

Alhoewel studenten van de Hanze Hogeschool de maatschappelijke meerwaarde van dit initiatief hebben aangetoond, heeft dit niet geleid tot een samenwerking met de gemeente Oldambt, iets dat Jannie zo graag wilde. We zijn dan ook verheugd dat de Koning wel blijk heeft gegeven van zijn waardering voor dit initiatief door de kinderen van de te vroeg overleden Jannie Orsel uit te nodigen voor de aanstaande jaarlijkse Prinsjesdaglunch.

Wij hopen dat deze brochure ook andere initiatiefnemers en lokale overheden zal inspireren bewonersinitiatieven te starten en te ondersteunen. Voor ons was het een voorrecht dit initiatief de afgelopen vijf jaar te mogen begeleiden.

Joke Bakker en Eisse Kalk
Coördinatoren van het programma Kracht van de Veenkoloniën

9

Klanten en bezoekers

Duizenden bezoeker aan de hulpsite; honderden per maand voor de Snuffelshop; dertig mensen per maand krijgen acute noodhulp.

2

Burgerinitiatief van Jannie Orsel

In 2012 opent Jannie Orsel een digitale hulpsite. Vijf jaar later zijn er 4.700 deelnemers.

13

Een botsing tussen leef- en systeemwereld

Het college van B&W belooft ondersteuning, maar de ambtenaren denken daar anders over.

7

De activiteiten van de stichting Eerste Hulp

De hulpsite wordt uitgebouwd tot de Snuffelshop, een ruilwinkel en toevluchtsoord voor mensen in nood.

20

Maatschappelijke meerwaarde

Iedere euro die wordt geïnvesteerd brengt 7 x zoveel op aan waarde voor de lokale samenleving.

22

Toekomstperspectief

Na de plotselinge dood van Jannie nemen haar kinderen het initiatief over.

Burgerinitiatief van Jannie Orsel

De oprichter van het burgerinitiatief, Jannie Orsel, werd op 18 juni 1963 geboren in Oude Pekela. Zij hadden het thuis niet breed. De eindjes aan elkaar knopen was dan ook voor Jannie niet vreemd. Die eigenschap, rondkomen met weinig, is voor Jannie altijd een uitdaging gebleven en het heeft haar ook gevormd.

Als kind voelde zij zich al mede verantwoordelijk voor het welzijn van anderen, dat zat zo in haar DNA, dat zij als vanzelfsprekend altijd klaar stond voor de ander. Zij kon niet anders. Ook de omgeving waarin zij groot werd bepaalde dit mede. Regelmatig sprak ze over de gulheid van mensen, die het niet breed hadden. Mensen brachten elkaar nog een kopje soep, keken nog naar elkaar om. Haar vader kweekte zijn eigen groente en leerde Jannie geen schulden te maken.

Door aangeboren longproblemen, was continu onderwijs volgen voor Jannie lastig. Kwetsbaar was zij dus, maar tegelijkertijd zeer slagvaardig, want op haar mondje gevallen was zij niet. Zo vond zij haar eigen weg.

Het uitdeelpunt Eerste Hulp

In 2012, midden in de financiële crisis ziet Jannie veel inwoners in haar directe omgeving, die zichzelf niet

In 5 jaar tijd groeit het uitdeelpunt naar meer dan 4700 leden

of nauwelijks kunnen voorzien van de eerste levensbehoeften. Om daar iets tegen te doen richt zij in datzelfde jaar de Facebookpagina Uitdeelpunt Eerste Hulp op en brengt op die manier mensen met elkaar in contact. Jannie omschrijft zichzelf op deze site als volgt: 'Recht voor zijn raap type, met open vizier, met respect heb je respect en waarheid type.'

Ze krijgt direct vele reacties. Dan blijkt hoeveel mensen (na talloze pogingen) geen gehoor krijgen bij de gemeente en de officiële instanties. Mensen gaan elkaar via de hulpsite direct helpen en informeren over zaken waar men zoal tegen aanloopt, zoals de knelpunten bij schuldhulpbureaus en bij de gemeente.

In 5 jaar tijd groeit het uitdeelpunt naar meer dan 4700 leden. Veel van de leden moeten rondkomen van €40 à €50 per week voor een heel gezin. Vaak heeft zo'n gezin te maken met een schuldhulpbureau of een bewindvoerder. Hierbij komt het geregeld voor, dat weekgeld niet wordt uitbetaald omdat er eerst een andere rekening betaald moet worden. En er zijn ook inwoners, waarvan de kinderbijslag en andere inkomsten (gedeeltelijk) worden ingehouden. Zij hebben niet meer de mogelijkheid om spullen aan te schaffen, die noodzakelijk zijn om een normaal leven te leiden. Denk hierbij aan bedden en andere meubels, fietsen,

kleding, schoeisel. Dat is dan het moment, waarop via de site hulp wordt gevraagd.

Voor al deze inwoners is Het Uitdeelpunt een uitkomst. Op een hulpoproep wordt onmiddellijk gereageerd door leden van de site. Alle spullen worden gratis en belangeloos aangeboden en verzameld. Regelmatig kunnen leden meedoen aan een loting van ingezamelde goederen of voedsel.

Strakkere spelregels

In de loop der jaren doet Jannie steeds meer ervaringen op met haar hulpsite en dan blijkt dat niet iedereen zich aan de regels houdt. Daarom worden die wat strakker omschreven. Verder geeft Jannie aan dat ze een andere werkwijze wil volgen. Steeds

REGELS OP DE WEBSITE

- Op de website wordt geen geld gevraagd, ook niet via een facebookbericht; doet u dit toch, dan wordt u als lid verwijderd.
- Er mag alleen voor jezelf of voor je gezin geloot worden door 1 gezinslid.
- Als wij twijfelen dan volgt er een Huisbezoek zo ook als we meer Hulp willen geven.
- Bij het niet navolgen van de regels volgt een waarschuwing en bij drie waarschuwingen wordt u van de site verwijderd en ook als lid geroyeerd.
- Verder heeft men respect voor elkaar, er wordt niet gediscrimineerd.

In de loop der jaren doet Jannie steeds meer ervaringen op met haar hulpsite

Uiteindelijk wordt er in augustus 2016 een geschikt pand gevonden in Veendam

vaker zie ik dat mensen het heel normaal vinden om een beroep op ons te doen. Ze beschouwen het verkrijgen van hulp als normaal. Ze vinden het ook normaal om de boel te verdraaien zodat ze toch hulp krijgen. Vanaf vandaag gaan wij het systeem voor wat hoort wat introduceren. Dat houdt het volgende in: Heeft u Hulp nodig? Dan krijgt u die. Maar daar staat tegenover, dat u er iets voor terug doet, zoals meehelpen in de winkel of andere werkzaamhe-

den, uitzonderingen daargelaten. We halen het systeem weer terug van vroeger, want toen was het heel normaal om elkaar te helpen. Samen, want samen sta je sterk.

Op zoek naar een ander pand

Het initiatief krijgt steeds meer aandacht van de pers. Na een radio interview en krantenberichten stromen de donaties van voedsel en spullen bij Jannie binnen. Omdat die niet meer in haar eigen kleine huis-

kamer passen besluit Jannie op zoek te gaan naar een pand. Zij zoekt hiervoor steun bij de gemeente, maar die geeft aan haar niet te kunnen helpen. Van andere organisaties wordt wel hulp aangeboden. Maar dan moet ze zich aansluiten bij die organisatie en dat wil Jannie niet. Zij wil in haar eigen kracht blijven staan. Uiteindelijk vindt zij een geschikt pand in Veendam.

Opening 1 augustus 2016

Maandagmiddag 1 augustus 2016 wordt het felbegeerde pand van het Uitdeelpunt in Veendam door het zangduo Lucas en Gea geopend. Voor Jannie Orsel is het een enorme ontlasting van spanning van de afgelopen 4 jaar, dat ze er mee bezig is geweest. Ze houdt een toespraak en normaal heeft ze haar woordje klaar. Maar nu is ze er even helemaal stil van en is zichtbaar aangedaan. Maar met een arm om de schouder van Gea Hulshof gaat het uiteindelijk toch goed. Lucas houdt ook een toespraak, hij vertelt het een emotioneel moment te vinden, omdat er zoveel meer gebeurt dan in een gemiddelde kringloopwinkel. Gea knipt het lint door en de eerste kringloopwinkel van het Uitdeelpunt Eerste Hulp kan beginnen. ●

De activiteiten van de stichting Eerste Hulp

Het winkelpand in Veendam blijkt al snel te klein en zo verhuist de kringloopwinkel in 2018 naar het huidige pand in Heiligerlee. In datzelfde jaar wordt ook de stichting Eerste Hulp opgericht. Daarin worden andere activiteiten ondergebracht die deelnemers van het uitdeelpunt wenselijk achten.

Z

Zoals bij de meeste stichtingen die worden opgericht om van een bewonersinitiatief een meer permanente organisatie te maken, krijgt ook deze stichting met enkele aanvangsproblemen te maken. Jannie trekt twee bewoners uit oude Pekela aan als bestuursleden, maar die gaan er met de subsidie van het Oranjefonds vandoor. Jannie heeft ze onmiddellijk geroeyeerd en zoekt steun bij haar goede vriendin Rebecca Roelans, buurtwerker in Pekela. Die stemt er in toe bestuurslid te worden en sindsdien werken de twee vrouwen altijd voortreffelijk samen aan diverse activiteiten van de stichting.

De Snuffelshop: kringloopwinkel en toevluchtsoord voor mensen in nood

De kringloopwinkel van het voormalige uitdeelpunt is inmiddels fors gegroeid ook omdat de voormalige showroom van een autohandelaar

daar zeer veel ruimte voor biedt. Er gaan daar steeds meer vrijwilligers werken en die krijgen van Jannie verschillende taken, zoals:

- Het sorteren van alle spullen die worden aangeleverd.
- Het uitvoeren van eenvoudige reparaties.
- Het verkopen van de goederen tegen een redelijke prijs aan de gestaag groeiende stroom bezoekers.

Een belangrijke taak komt te liggen bij Jannie zelf en enkele medewerkers die dit werk ook aan kunnen. Dat is het opvangen van de steeds groeiende groep van mensen die om uiteenlopende redenen in grote nood verkeren en die voor noodhulp aankloppen bij Jannie en haar Snuffelshop. Al snel wordt bekend in de wijde omgeving dat als je helemaal klem komt te zitten en geen enkele instantie je nog kan helpen dat 'Moeke Jan-

100 goed gevulde kerstpakketten met complete maaltijden worden er uitgedeeld

nie' je nog wel en bovendien onmiddellijk uit de brand kan helpen. Maar dan moet je wel aantonen dat je inderdaad helemaal aan de grond zit en je moet bereid zijn om zelf ook aan de slag te gaan en professionele hulp te gaan zoeken als die nodig is.

Welke hulp wordt verstrekt?

Directe noodhulp wordt verstrekt aan minima die net boven de minimum norm vallen. Het gaat hier om boodschappen, de noodzakelijke huisraad voor het inrichten van een woning, schoeisel en kleding. Bij directe nood kan er ook geld worden gegeven. Rond Sinterklaas worden cadeautjes uitgedeeld en met Kerst worden 100 stuks goed gevulde kerstpakketten met complete maaltijden aan minder bedeelde gezinnen uitgedeeld.

Kinderhotel De Burcht

Ook biedt de stichting Eerste Hulp vakantie aan 100 gezinnen met hulp van Kinderhotel de Burcht Wedde. Dat is 'een bijzonder vakantieverblijf voor kinderen en jongeren tot 16 jaar, die aan de andere kant van het geluk zijn geboren'. Daarnaast wordt er kleding verzonden naar Afrika en wordt speelgoed aangeboden aan de Voedselbank.

De Makkelijke Moestuin

Doel hiervan is jong en oud bewust te maken van het belang om weer zelf in contact te komen met eigen geteeld voedsel. De Stichting huurt hiervoor in Oude Pekela een moestuin en start met 8 vrijwilligers die ervaring hebben. Iedereen kan meedoen met een bak van 1 x 1 meter die je bij je eigen huis neerzet. Ieder jaar start Makkelijke Moestuin een wedstrijd om mensen uit te dagen om mee te doen. Ook kinderen worden aangemoedigd

mee te werken en dat leidt tot mooie resultaten, zoals blijkt uit verhalen op de website: *'Ik doe nu voor het derde jaar mee; het eerste jaar was vooral leren wat er allemaal mis kan gaan. We hadden wel wat oogst maat niet zoveel als we dit jaar hebben. We genieten van onze tomaatjes, sla, courgette.'* *'Vandaag liet mijn dochter weten (nadat ze wat rode besjes uit de tuin mee naar huis had genomen) dat ze niet wist dat Moes tuinieren zo leuk kon zijn. Het zien opgroeien maar vooral het oogsten van onbespoten vruchten en groenten uit je eigen tuin. Door zelf als moeder enthousiast aan de slag te gaan met vallen en opstaan met de Makkelijke Moestuin, is er een enthousiaste Makkelijke Moestuin dochter bij gekomen.'*

Grip op de knip

Veel hulpvragers moeten leven van een minimum. Ze hebben schulden en daardoor weinig te besteden. Hierdoor is het idee van Grip op de Knip ontstaan: hoe ga je om met weinig geld. Het idee ontstaat tijdens een werkbezoek dat de twee bestuursleden brengen aan de consumentenminderkring die Annemarie van Deursen in Zuid Limburg heeft opgericht. De essentie daarvan is dat je niet alleen, maar met een kring van 10 tot 12 mensen vertrouwelijk met elkaar op zoek gaat naar mogelijkheden om zuiniger en milieubewuster te gaan leven.

Een ontmoetingsplek

De Snuffelshop fungeert daarnaast ook als ontmoetingspunt voor mensen uit de regio. Per dag staan gemiddeld 4 à 5 mensen uren te praten in de winkel. Het biedt voor eenzaam een warme ontvangst, iedereen is welkom. ●

Klanten en bezoekers

De Stichting Eerste Hulp kent 4 soorten klanten en bezoekers:

1. De mensen die elkaar helpen met goederen en diensten via het Facebook Uitdeelpunt Eerste Hulp. Daarmee is Jannie begonnen in 2012.
2. De deelnemers aan de makkelijke Moestuin.
3. De bezoekers van de Snuffelshop die tweede hands goederen kopen in de kringloopwinkel. Jaarlijks tussen 3120 en 4680.
4. Inwoners die aankloppen bij de Snuffelshop voor noodhulp (boodschappen, voedsel, huisraad en geld).

1 Het Uitdeelpunt Eerste Hulp

Hier helpen honderden mensen per week elkaar online of spullen worden gratis ter beschikking gesteld na een oproep vanuit de stichting. Er wordt niets verkocht. Jannie Orsel: 'Het is een hulpsite van mij, dus ze geven elkaar gratis hulp.' Deelnemers komen vooral uit de regio maar inmiddels ook uit andere delen van het land. Solidariteit met de medemens staat voorop. Er zijn nu meer dan 5000 mensen aangesloten.

2 De Makkelijke Moestuin

Dit is ook een online hulpsite en wordt gemiddeld door 5 à 6 mensen per week bezocht. Via wedstrijden die de stichting organiseert doen er veel mensen mee. Zij kweken groenten en fruit in een bak, omdat zij ook de jeugd willen leren hoe ze het moeten doen en waarom het belangrijk is. De groenten worden voornamelijk voor eigen gebruik benut.

3 Kringloopwinkel De Snuffelshop

De belangrijkste functie van de Snuffelshop is de verkoop van tweedehands goederen. Gemiddeld kopen 10 à 15 klanten per dag goederen tussen de € 1,00 en € 20,00. Per jaar komen er tussen 3120 en 4680 klanten; gemiddeld 3900 per jaar. De Snuffelshop is 6 dagen in de week open. De gemiddelde waarde van de verkochte spullen bedraagt € 40.950 per jaar. De Stichting Eerste Hulp is non profit. De gemaakte winst wordt na aftrek van de vaste lasten in zijn geheel besteed aan de in nood verkerende inwoner. De bezoekers komen vanuit de wijde omgeving. Regelmatig ook van over de grens. De Snuffelshop staat bekend als een degelijke en goedkope kringloopwinkel.

4 Mensen in ernstige nood

Per maand helpt de stichting 20 à 25 in nood verkerende mensen. Het gaat vaak om minima maar ook om

de steeds groter wordende groep bewoners die daar net boven zit. Net boven de inkomensgrens die de voedselbank hanteert en/of net boven de grens van financiële steunverlening door de gemeente. Het gaat vaak om minima maar ook om de steeds groter wordende groep bewoners die daar net boven zit. Net boven de inkomensgrens die de voedselbank hanteert en/of net boven de

grens van financiële steunverlening door de gemeente. Ook mensen die even moeten wachten voor ze in een schuldhulpverleningsprogramma terecht kunnen. Daarnaast kloppen mensen aan die door wat voor reden dan ook op straat komen te staan. (deze worden dan aan een complete inboedel geholpen). De meeste van deze hulpzoekenden worden door de officiële instanties niet geholpen, maar die verwijzen wel door naar de Snuffelshop. Het motto van de stichting Eerste Hulp is: direct noodhulp aanbieden en daarna zoveel mogelijk meewerken aan een meer permanente ondersteuning door de betrokken instanties. Naast de verkoop is de sfeer in de winkel ongekend. Jannie haar ervaringsdeskundigheid en warme contact met mensen, geven de mensen het gevoel dat ze er toe doen. Dikwijls voelen inwoners de veiligheid om hun zorgen of levensverhaal kwijt te kunnen. Daarmee wordt een groot deel van problemen als eenzaamheid, sociale isolatie en gemis aan waardevolle dagactivitei-

Wij bieden direct noodhulp en werken daarna aan een permanente ondersteuning door instanties

ten opgevangen. Mensen staan uren te praten in de winkel met elkaar, gemiddeld 4 à 5 per dag.

Hoe komen de mensen die om hulp vragen bij de Snuffelshop terecht?

Het doel is om inwoners, die tussen wal en schip terecht komen via een korte lijn te ondersteunen. Zij worden doorgestuurd door de gemeente, Humanitas, Rode Kruis, Afeer, via Hoort zegt het voort, via facebook. Deze inwoners hebben onmiddellijk hulp nodig en dat bieden wij. Dit laat onverlet, dat deze mensen uiteindelijk hulp nodig hebben voor de langere termijn. Hier ligt de mogelijkheid om met de gemeente samen te werken.

Samenwerking met instanties

De afgelopen jaren hebben studenten van de Vakgroep Finance and Control van de Hanzehogeschool meerdere malen onderzoeken verricht en de stichting Eerste Hulp van advies en aanbevelingen voorzien. Zij komen tot de volgende conclusie: 'Het is opvallend, dat dit initiatief tot nog toe heeft gedraaid zonder subsidie, terwijl er zoveel instanties gebruik maken van dit initiatief. Ook de verwijzers helpen financieel niet, terwijl ze wel inwoners doorsturen. Zo ook niet de gemeente Oldambt (als reden wordt opgegeven € 5 miljoen schuld), maar zij hebben wel zorgplicht.' Als we Jannie vragen om opheldering zegt zij: 'De gemeente Oldambt heeft twee keer de ondersteuning van de Snuffelshop (meubilair, witgoed etc.) aan een inwoner, die was doorgestuurd naar de Snuffelshop, vergoed. Ik heb meerdere keren de gemeente gevraagd om dit structureel te vergoeden, maar zo'n regeling is tot op heden nog niet afgesloten.'

Werknemers en vrijwilligers

Vanaf het begin werkt de stichting Eerste Hulp in de Snuffelshop met vrijwilligers. Eerst met een klein aantal, maar geleidelijk aan steeds meer. In 2019, het jaar voor de corona epidemie uitbrak, werken in het pand in Heiligerlee 22 vrijwilligers.

Van de vrijwilligers werken er 11 met behoud van een uitkering, 3 mensen ontvangen een vergoeding en 7 mensen helpen gewoon mee. Ze vangen bezoekers op, doen de intake van hulpvragen, regelen het transport van goederen naar klanten of hulpzoekenden, administratie, marketing e.a. Sommige vrijwilligers werken 2 uur op een dag, maar anderen wel 7 uur of meer. Jannie geeft leiding aan de hele organisatie en werkt met behoud van uitkering. Haar twee kinde-

ren Harm en Diana ontvangen sinds enkele jaren een minimum loon en vormen met de boekhouder de vaste kern voor de stichting. Daarnaast werken ook zoon Hendrik en Judith, de echtgenote van Arm, als vaste vrijwilligers mee. Voor de facebookpagina Eerste Hulp zoekt zij mensen die kunnen helpen om de spullen die worden aangeboden naar de winkel te krijgen. Daarnaast werkt Jannie samen met 2 vrijwilligers aan het in de lucht houden van de facebookpagina.

Waar komen de vrijwilligers vandaan en hoe werken ze samen?

In de brochure waarin de stichting eerste Hulp zich aan de buitenwereld presenteert worden de stichting en haar medewerkers als volgt omschreven: 'We hebben een grote groep van ongeveer 23 enthousiaste vrijwilligers en sinds kort 1 werknemer (na jarenlange bijstand). Deze vrijwilligers komen bij ons in de winkel werken om weer grip te krijgen op hun leven. Ze komen weer

in hun ritme en kunnen eventueel doorstromen naar een volgende werkplek. Binnen de kortste keren weet Jannie het vertrouwen te winnen van deze vrijwilligers. Zodra ze zijn ingewerkt delen deze vrijwilligers hun problemen met haar en met elkaar, wat een eerste stap is naar herstel. Deze vrijwilligers melden zichzelf aan of komen via Afeer, de Gemeente Oldambt, het UWV, via Werkstraf Justitie of Hu-

manitas. Een aantal loopt stage voor een opleiding.' Over de wijze waarop wordt samengewerkt schrijft Jannie in februari 2021 in een brief aan de gemeenteraad die ze schreef toen de stichting Eerste Hulp dreigde om te vallen: 'De meeste vrijwilligers zijn fors getraumatiseerd door hun achtergrond. Als ervaringsdeskundige ben ik in staat deze vrijwilligers binnen hun mogelijkheden te begeleiden, zelfs in een aantal gevallen naar regulier werk en zo bied ik hen ook psychische ondersteuning. Hierdoor ontstaat een vorm van veiligheid wat vooral blijkt uit het feit, dat de vrijwilligers ook aan elkaar hun verhalen vertellen en dit werkt helend.'

In het onderzoek naar maatschappelijke meerwaarde vanuit de Hanzehogeschool krijgt Jannie de vraag voorgelegd: Hoe vang je mensen op die naar jou worden doorverwezen om als vrijwilliger werk te verrichten? Jannie antwoordt daarop op haar eigen directe manier: Ze komen uit heel verschillende hoeken (ZMO leerlingen, reclassering, UWV). Ze krijgen 1 week de tijd om zich te oriënteren en daarna weet ik wel ongeveer wat ze kunnen en krijgen ze taken toegewezen. Wel een strakke aanpak: 'Ik ben de baas en doe komst hier werk'n.' Maar duidelijk is dat daarachter sprake is van een opvang van alle vrijwilligers door elkaar en met elkaar. Dit beeld wordt bevestigd door de conclusies uit datzelfde onderzoek. 'Als ervaringsdeskundige is Jannie Orsel goed in staat de vrijwilligers binnen hun mogelijkheden te begeleiden, zelfs naar regulier werk en biedt zij hen ook psychische ondersteuning. Hierdoor ontstaat een vorm van veiligheid wat vooral blijkt

uit het feit, dat de vrijwilligers ook aan elkaar hun verhalen vertellen, dit werkt zeer helend. Een groot gedeelte van de vrijwilligers heeft namelijk een zogenaamde 'rugzak' met trauma's. Hierin zit onder andere angst, boosheid, verdriet en frustratie. Met behulp van Jannie wordt het leed samen met andere vrijwilligers gedeeld en wordt de muur, die ze om zichzelf hebben gebouwd, afgebroken. Ze leren om anderen te vertrouwen en halen hun kwaliteiten naar boven. Deze vrijwilligers bloeien weer op en gaan anderen helpen in plaats van dat ze in hun eigen eenzame schulp blijven. Datgene wat dwars zat, wordt weggehaald en daardoor worden ze in hun kracht gezet.'

Meerwaarde stichting Eerste Hulp

Eigenlijk levert de stichting Eerste Hulp met al haar vrijwilligers een bijdrage aan de samenleving die veel verder gaat dan de Kringloopwinkel zoals de meeste mensen haar kennen. Al in het eerste onderzoek van de Hanzehogeschool wordt geconstateerd dat de stichting in feite functioneert als een reïntegratiebedrijf en wordt aanbevolen een verzoek te richten tot de gemeente om de stichting als zodanig te erkennen. Het simpele antwoord van de gemeente is: daar hebben wij al een instelling voor en dat is Afeer. Dus u moet bij hen zijn. Afeer ziet op dat moment de stichting Eerste Hulp echter voornamelijk als een concurrerende instelling en weigert aanvankelijk zelfs klanten die zij niet kunnen helpen, door te verwijzen. Uiteindelijk is de stichting nu wel erkend als leerwerkbedrijf voor studenten MBO Sociaal Werk, maar de erkenning voor het reïntegratiewerk dat daar feitelijk plaats vindt, is nooit gekomen. ●

De vrijwilligers bloeien weer op en gaan anderen helpen

Een botsing tussen leef- en systeemwereld

In de 5 jaren van haar bestaan heeft de stichting Eerste Hulp diverse malen een beroep gedaan op de gemeente Oldambt om samen te werken en/of een aanvraag ingediend voor een subsidie. Al deze verzoeken hebben niets opgeleverd. Integendeel, de contacten van de stichting met de gemeente hebben eerder tot vervreemding geleid.

Op haar eigen directe manier brengt Jannie Orsel in een interview, met onderzoekers van de Hanzehogeschool, de afstand tussen de leefwereld van bewoners en de systeemwereld van de overheid als volgt onder woorden:

Vershil tussen Gemeente en Stichting Eerste Hulp

'Als mensen met een probleem hulp vragen bij de gemeente komt de vraag terecht in de ambtelijke molen. Het kan zomaar weken duren voor er een antwoord komt omdat de hulpvraag vaak van de ene naar de andere afdeling wordt doorgegeven. In veel gevallen moet er echter direct hulp worden verleend. Dit is bij de Gemeente niet mogelijk. Bij

een burgerinitiatief gaat het niet allemaal via mails, brieven en meerdere instanties en stichtingen. Via social media wordt om hulp gevraagd en wordt direct gegeven door andere bewoners. Daar zou de gemeente toch trots op moeten zijn. De gemeente moet toch merken, dat veel problemen (huisraad, voedsel, geld) door de Snuffelshop direct worden opgelost. Laat de gemeente dit initiatief steunen in plaats van op ons neer te kijken. Onze vorige burgemeester dacht met ons mee. Nu word er grotendeels beslist over de inwoners en wordt er niet samengewerkt. Door burgerinitiatieven is voor de minima het leven nog enigszins leefbaar.' De barrières tussen de leefwereld van

Voor veel mensen en initiatieven is het gemeentehuis een onneembare bunker

bewonersinitiatieven en de systeemwereld van de gemeente komen pijnlijk duidelijk naar voren in de reacties op dringende verzoeken om hulp in coronatijd. Jannie stuurt een brief naar het gemeentebestuur met verzoek om overleg over hoe we dit initiatief overeind kunnen houden, het zij via een gemeentelijke subsidie ofwel via een vergoeding voor de activiteiten die de Snuffelshop uitvoert om 22 vrijwilligers met een beperking te ondersteunen via diverse vormen van dagbesteding. Daarop komt het volgende antwoord van de clusterdirecteur Maatschappelijke Zaken:

'We zijn ontzettend blij met initiatieven voor en door inwoners, laten we daar duidelijk over zijn. De vraag is echter wel in hoeverre de gemeente in deze fase van het proces ondersteuning kan en moet bieden. We zijn van mening, dat we vooral een beoordelende rol hebben op het moment dat er bijvoorbeeld een subsidieaanvraag wordt ingediend.'

Dan is er eindelijk een gesprek met de wethouder

In februari 2021 richt Jannie Orsel zich via facebook met een open brief tot de gemeenteraad en het college van B&W. Daarin maakt ze duidelijk dat de Snuffelshop (die niet in aanmerking komt voor de TVL regeling (Tegemoetkoming Vaste Lasten) op omvallen staat en dat ze hulp heeft gevraagd aan de gemeente maar dat de wethouder daar niet op reageert. Die publiciteit zorgt ervoor dat Jannie nu toch binnen enkele weken wordt uitgenodigd voor een gesprek met de wethouder en zijn adjudant, de clusterdirecteur Maatschappelijke Zaken.

Dat gesprek begint met 4 vragen die de wethouder stelt:

1. Waarom heb je dat bericht op Facebook gezet dat ik niet wil reageren?
2. Is het wel een brede groep mensen waarvoor jij je inzet?
3. Wijs je wel eens mensen af?
4. Hoe vang je de mensen op die als vrijwilliger bij je komen werken?

De vragen maken pijnlijk duidelijk wat de systeemwereld bezig houdt en met welke scepsis men de activiteiten van de Snuffelshop tegemoet treedt. Jannie besluit er niet omheen te draaien. Ze geeft antwoorden die duidelijk maken hoe groot de afstand is van de wethouder en zijn systeemwereld tot de leefwereld:

1. Omdat ik je drie keer heb gebeld, maar geen antwoord kreeg.
2. Die mensen komen bij mij omdat ze in acute nood verkeren en door jullie niet worden geholpen.
3. Nee, we proberen altijd de acute nood te verlichten en daarna wijzen we ze wel de weg naar de instanties die hen verder kunnen helpen.
4. Ze krijgen een week om zich te oriënteren en daarna weet ik wel wat ze wel en niet kunnen. Ze krijgen dan een taak opgedragen, maar wel met een strakke aanpak: 'ik ben de baas en doe komst hier werk'n.'

Het gesprek eindigt met woorden van waardering van de wethouder voor het initiatief van Jannie en de toezegging dat als de gemeente hulp kan bieden, hij daar zeker aan mee

Dankzij publiciteit kan Jannie toch binnen enkele weken op gesprek bij de wethouder

wil werken. Jannie stuurt 2 maanden later een brief naar de wethouder en zijn hoofdamtenaar waarin ze vraagt om samenwerking rond vier punten:

- a. Een vergoeding voor de hulp, die verleend wordt (armoede, bestaansonzekerheid), subsidieregeling Armoede en Welzijn.
- b. Een tegemoetkoming voor de ondersteuning aan de dagbesteding en opleiding via de gemeente en/ of Afeer.
- c. Afspraken over het toeleveren van vrijwilligers.
- d. Hulp bij het verkrijgen van andere ruimte tegen een maatschappelijke huurprijs.

Daarop krijgt zij het volgende antwoord van de clusterdirecteur:

Een overleg heeft op dit moment geen meerwaarde

1 maart 2021: 'De wethouder heeft zijn waardering uitgesproken, ook richting Raad en deze waardering blijft onverminderd aanwezig. Er zijn echter in onze gemeente meer particuliere initiatieven van allerlei omvang en aard. Het ligt niet bij de gemeente om deze initiatieven te helpen of te ondersteunen. Hiervoor ontbreekt de menskracht en de middelen. Aangeboden is dat de Snuffelshop met een (subsidie) voorstel zal komen en deze via de vak afdeling zou indienen. De middelen zijn beperkt voor bepaalde welzijns- of armoede initiatieven. Het verzoek

dat de gemeente moet zorgdragen dat Afeer de Snuffelshop erkent voor de begeleiding. Hiervoor moet de Snuffelshop zelf in gesprek gaan. Dat is niet aan de gemeente. De rol van de gemeente in het aanleveren van vrijwilligers is er niet. Er is een vrijwilligers vacaturebank. Kortom: wij kunnen u niet helpen. U kunt bij ons een subsidieaanvraag indienen, die wij dan beoordelen.'

De afstand tussen het initiatief vanuit de leefwereld en de systeemwereld van de overheid wordt opnieuw pijnlijk zichtbaar.

De subsidie aanvraag

Uiteindelijk besluit Jannie met frisse tegenzin dan toch een subsidie aanvraag in te dienen bij de gemeente voor drie vormen van ondersteuning die staan vermeld in de subsidieregeling Armoede en Welzijn:

- Het aanbieden van ondersteuning in natura in de vorm van voedsel (subsidieplafond € 37.500 per jaar).
- Het aanbieden van ondersteuning in de vorm van kleding (subsidieplafond € 10.000 per jaar).
- Noodhulp gericht op inwoners die ondanks alle voorzieningen toch tussen wal en schip belanden en vastlopen in de maatschappij (subsidieplafond van € 7.000 per jaar).

De aanvraag wordt einde juni 2021 ingediend en omvat een totaalbedrag van € 15.300 voor ondersteuning aan mensen die in extreme nood en armoede verkeren. In de aanbiedings-

De wethouder:
Is het wel een brede groep mensen waar jullie je voor inzetten?

Toch laat Jannie zich niet afbluffen en antwoordt binnen 2 weken op alle vragen

brief wordt verwezen naar het aanbod van de wethouder in zijn brief aan de gemeenteraad van februari 2021: 'Mocht er voor ons een mogelijkheid zijn om te helpen, dan zullen wij niet nalaten ons daarvoor in te zetten'.

Het antwoord van de gemeente

Op 10 september ontvangt Jannie Orsel een antwoord. Haar aanvraag is niet gedetailleerd genoeg ingevuld. Zij krijgt 2 weken de tijd om aanvullende gegevens te verstrekken over de activiteiten van de stichting en de financiële dekking van die activiteiten. Daarnaast wordt gevraagd hoe zij

meente waarin alle subsidieverzoeken worden afgewezen. Twee aanvragen voor een subsidie voor het verstrekken van voedsel en het verstrekken van kleding, omdat de subsidiepotten voor die aanvragen inmiddels op zijn. De aanvraag voor een vergoeding voor gegeven noodhulp wordt afgewezen omdat de 'gegevens omtrent de gegeven noodhulp ontbreken'.

De procedureregels van de subsidie-regeling worden aangegrepen om de politieke onwil om steun te verlenen aan de stichting Eerste Hulp, te verbloemen. De Communistenvoorman

Jannie krijgt 2 weken om meer gegevens te verstrekken over de activiteiten en de financiële dekking van de stichting

bewoners betreft bij die activiteiten en met welke organisaties ze samenwerkt. Het antwoord wekt de indruk dat de dienstdoende ambtenaren opdracht hebben gekregen om de subsidie aanvraag minutieus te beoordelen op alle procedure regels die zij eerder hebben bedacht om de aanvragen te kunnen beoordelen. Toch laat Jannie zich niet afbluffen. Ze geeft binnen 2 weken een antwoord op alle vragen en voegt ook gedetailleerde jaarverslagen en onderzoeken bij om die antwoorden te staven.

Alle subsidieverzoeken worden afgewezen om diverse redenen

Uiteindelijk ontvangt Jannie op 24 november 2021 een brief van de ge-

Engel Modderman (70) zit al 40 jaar onafgebroken in de gemeenteraad. In het dagblad Trouw van 1 april 2022 schetst hij de situatie in zijn gemeente als volgt: 'Voor veel mensen is het gemeentehuis een onneembare bunker'.

De ervaringen die de stichting Eerste Hulp heeft opgedaan in hun poging om een vorm van samenwerking met de gemeente te realiseren kunnen deze uitspraak alleen maar bevestigen. ●

Ondersteuning, onderzoeken en coronacrisis

De stichting Eerste Hulp is vanaf het ontstaan in 2016 lid van de Bewonersraad Kracht van de Veenkoloniën en wordt met raad en daad ondersteund. In het najaar van 2019 verzoekt Jannie Orsel de Bewonersraad haar kiem- en zaaigeld te verstrekken voor het vervangen van hun transportbusje dat door de hoeven was gezakt.

Het busje is onontbeerlijk voor het transport van meubelen en huisraad voor gezinnen die in acute nood verkeren. De jury voor het kiem- en zaaigeld onder leiding van de (inmiddels emeritus) hoogleraar Gerjan Navis besluit binnen een week positief over deze aanvraag. Jannie en haar zoon Harm kopen een goed tweede hands busje en blijven binnen de limiet van

€ 3000 voor het kiem- en zaaigeld. De feestelijke aanbidding van de cheque vindt plaats in de winkel van de Snuffelshop. Wethouder Boon weigert in eerste instantie te komen: 'Dat schept maar precedentes en dan denken alle inwoners dat ze van de gemeente geld kunnen krijgen'. Later is hij toch aanwezig. Voorzitter Gerjan Navis spreekt haar grote waardering uit voor het initiatief.

Ook het Nieuwsblad voor het Noorden zet de Snuffelshop nog eens in het zonnetje.

Onderzoek door de Hanzehogeschool

Naast deze financiële steun voeren Joke Bakker en medewerkers van het kernteam gesprekken met Jannie Orsel over meer inhoudelijke ondersteuning. Er worden contacten gelegd met de Afdeling Financieel

Aanbevelingen Hanzehogeschool

- Zorgen voor een gezonde verhouding tussen de inkomsten, die gelden voor een sociale onderneming.
- Meer gebruik maken van regelingen, zoals de loonkostensubsidieregeling.
- Soort van erkenning krijgen, zoals iets van PSO-certificering.
- In gesprek gaan met andere partijen, om te kijken of het opzetten van een re-integratietraject een goede aanvulling is voor Stichting Eerste Hulp.
- Subsidie aanvragen bij de gemeente Oldambt
- Fondsen gaan zoeken en daar geld gaan aanvragen.
- ANBI-status gaan aanvragen, vanwege de vele voordelen van een ANBI.

Aanbevelingen Hanzehogeschool tweede onderzoek

1. ANBI status aanvragen (van belang voor mogelijke donateurs).
2. Aansluitend een gerichte campagne opzetten voor meer sponsors met als basis: de bijzondere maatschappelijke meerwaarde van de stichting Eerste Hulp.
3. Een cursus of training om de waardebeoordeling van de tweede hands goederen beter te kunnen bepalen.
4. Sommige prijzen licht verhogen zodat de stichting zelf een vrijwilligersvergoeding en/of opleidingsaanbod kan verstrekken aan vrijwilligers die dat willen.
5. De Snuffelshop uitbreiden met een ruimte voor reparaties van goederen en een fietsenwerkplaats (die combinatie doet het heel goed bij de Rataplan ruilwinkels).
6. Omzien naar een andere ruimte die meer voldoet aan de eisen voor duurzame energie (maatschappelijk vastgoed tegen maatschappelijke prijs). Deze ruimte moet plaats bieden voor een reparatiewerkplaats en een bescheiden ontmoetingsplek met koffie- en lunchfaciliteiten.

Management van de Hanzehogeschool. Twee studenten (Tore de Vries en Rowin Zijlstra onder begeleiding van Theo Bosch) doen in 2019 een onderzoek naar de financiële situatie van de stichting Eerste Hulp. Hun aanbevelingen staan vermeld in het eerste groene kader linksboven.

Studenten van de Hanzehogeschool doen onderzoeken naar de financiële positie van de stichting

In 2020 voeren 2 andere studenten (Adriaan Steen en Sasja Wind) van de opleiding Finance and Control een vervolgonderzoek uit 'Een frisse

blik op de Snuffelshop.' Zij vergelijken de aanpak van de Snuffelshop met die van enkele andere kringloopwinkels in de provincie Groningen. Jannie Orsel is dankbaar voor deze onderzoeken en aanbevelingen maar het ontbreekt haar aan de middelen en de menskracht om al die aanbevelingen uit te voeren. Al haar aandacht wordt in beslag genomen door een onverwachte crisissituatie.

Coronacrisis doorkruist een slagvaardige aanpak.

Tijdens deze onderzoeken wordt de continuïteit van de stichting Eerste Hulp en met name de Snuffelshop ernstig bedreigd door de gevolgen van de coronacrisis. De moet sluiten en Jannie luidt de alarmklok. Zij doet haar best in aanmerking te komen via de regeling Tegemoetkoming Vaste Lasten. De Kamer van Koophandel heeft haar echter ingeschreven bij de bedrijfsvereniging Ruilwinkels in plaats van de Kringloopwinkels. Dus de aanvraag moet weer helemaal opnieuw worden ingediend. Een klein lichtpuntje is dat de loonkostensubsidie die Jannie heeft aangevraagd voor haar dochter Diana die de Snuffelshop in Veendam runt, wel is toegekend.

De crowdfunding actie wordt ondersteund door de Bewonersraad Kracht van de Veenkoloniën

Crowdfunding actie

Maar de Snuffelshop is vanaf half december 2020 helemaal dicht en dreigt om te vallen. Het bestuur van de stichting eerste Hulp besluit een Crowdfunding actie te starten, te beginnen onder de volgers op Facebook. De crowdfunding actie wordt ondersteund door de Bewonersraad Kracht van de Veenkoloniën. Die actie brengt in korte tijd meer dan € 1000 op, maar dat is onvoldoende.

Verkoop tussen de schuifdeuren

Jannie besluit daarom de winkel toch open te gooien. Een verslaggever van het Nieuwsblad voor het Noorden beschrijft hoe dit verloopt:

'Daarom gingen de schuifdeuren van de zaak open, een tafel werd precies tegen de drempel gezet. Klanten mochten 'window-shopper.' Op die manier kon ze toch vanuit haar winkel verkopen, zonder de regels te overtreden vond ze. Klanten bleven immers buiten het pand.' De gemeente is verrast dat een ondernemer op deze manier opent. 'Het is de eerste keer dat wij zoiets hier meemaken. We weten dat er veel ontevredenheid is onder ondernemers. Wij willen als gemeente natuurlijk ook niet dat ondernemers omvallen.' Een woordvoerder van Oldambt zegt dat er inderdaad telefonisch contact is geweest tussen het hoofd van de boa's en Orsel. 'Mevrouw geeft aan dat ze via Facebook producten aanbiedt. Dat zien wij ook op Facebook. Zolang er vier uur tussen het bestellen en het kopen van artikelen zit, mag het.'

Gelukkig kunnen vrij snel daarna de deuren van de Snuffelshop weer gewoon open en kunnen ook de mensen in nood weer direct worden geholpen. ●

Maatschappelijke meerwaarde

Tijdens de coronacrisis doet Jannie een dringend beroep op de gemeente om steun te verlenen. Maar ook deze oproep levert (alweer) niets op. Om de gemeentelijke overheid te overtuigen van de noodzaak om haar te ondersteunen, wordt besloten nog een aanvullend onderzoek te verrichten naar de maatschappelijke meerwaarde van dit bewonersinitiatief.

Dit onderzoek wordt in 2021/2022 uitgevoerd door Florieke Roffel en Sanne van den Boogaard. Zij werken vanuit de Innovatiewerkplaats van de Vakgroep Finance and Control. Hun begeleidster is Reina Boels van de gebiedscoöperatie Oost Groningen. Zij komen met een aantal berekeningen en bevindingen. Daarin wordt de totale maatschappelijke waarde van Stichting Eerste Hulp weergegeven. De minimale waarde is de waarde die de belastingdienst hanteert en de maximale waarde is de waarde die het ministerie van Algemene Zaken hanteert. Het verschil tussen de minimale en de maximale maatschappelijke meerwaarde zit in de verschillende aannames voor het uurtarief van vrijwilligers. De Belastingdienst hanteert daar een tarief van € 4,50 per uur voor vrijwilligers

vanaf 22 jaar en een tarief van € 2,75 voor vrijwilligers tussen de 18 en 21 jaar. Het ministerie van Algemene zaken hanteert een tarief van het gemiddelde minimumjeugdloon van alle leeftijdsgroeperingen en dat is € 48,01 per dag oftewel € 6,00 per uur.

Conclusies en aanbevelingen

De onderzoekers beëindigen hun rapportage met de volgende conclusies en aanbevelingen: 'Doordat hulp vaak in financiële vorm en in goederen wordt gegeven, wordt er een maatschappelijk rendement gecreëerd. Dit maatschappelijk rendement is de meerwaarde die Stichting Eerste Hulp heeft in de samenleving. Het maatschappelijk rendement van de verschillende activiteiten van de stichting over het jaar

2019 (voor de coronacrisis) bedraagt minimaal € 350.000 en maximaal € 438.000. De totale bedrijfskosten waren in dat jaar € 43.745. Dat betekent een leverage ratio van minimaal

lang is in de regio.' In gewoon Nederlands betekent dit dat iedere euro die door de stichting wordt geïnvesteerd, 7 keer zoveel opbrengt voor de samenleving.

Iedere euro die door de stichting wordt geïnvesteerd brengt 7 keer zoveel op voor de samenleving

Het advies van deze studenten is dat mevrouw Orsel op basis van de maatschappelijke meerwaarde, die de stichting creëert, financiële steun aanvraagt bij de gemeente. In het voorgaande hebben we laten zien dat en hoe Jannie Orsel dat advies heeft opgevolgd en samenwerking en steun heeft gezocht bij de gemeente. Al die pogingen hebben tot niets geleid. Het netto resultaat is een nog grotere afstand tussen de leefwereld van een burgerinitiatief en de systeemwereld van de gemeente Oldambt. Die lijkt te worden bestuurd door afhoudende ambtenaren die een scherm ophouden waarachter het politieke bestuur zich kan verschuilen. ●

7.08 of maximaal 9.02. Oftewel een resultaat van minimaal 7.08 keer het geïnvesteerde bedrag. Dit zijn enorm hoge bedragen wat aangeeft dat de stichting Eerste Hulp van groot be-

	ACTIVITEITEN	MINIMALE WAARDE	MAXIMALE WAARDE
VERKOOP	Snuffelshop	€ 61.450	€ 61.450
	Facebook-hulpsite	€ 196.950	€ 196.450
BEZOEKERS	Snuffelshop bezoekers	€ 1.375,92	€ 1.375,92
	Snuffelshop klanten	€ 3.822	€ 3.822
	Uitdeelpunt Pekela	€ 5.096	€ 5.096
	Moestuin	€ 254,80	€ 254,80
	Dierensite	€ 294	€ 294
	Facebook-hulpsite	€ 13.339,76	€ 13.339,76
VRIJWILLIGERS	Snuffelshop	€ 67.210	€ 139.516
	Uitdeelpunt Pekela	€ 351	€ 727
	Moestuin	€ 1.444,50	€ 2.992
	Dierensite	€ -	€ 2.684
	Facebook-hulpsite	€ 1.980	€ 10.252
	Totaal	€ 353.567,98	€ 438.253,48

Het maatschappelijk rendement van de stichting over 2019 bedraagt minimaal € 350.000 en maximaal € 438.000

Wij herinneren Jannie als een strijdbare dappere vrouw, die inhoud en betekenis gaf aan Kracht van de Veenkoloniën

gende mooie vrouw, die altruïstisch als zij was heel veel voor anderen heeft betekend.'

Harm, Hendrik en Diana zetten het werk van hun moeder voort

Al tijdens de begrafenis wordt duidelijk dat zonen Harm en Hendrik en dochter Diana Kuiper het werk van hun moeder willen voortzetten. Zij hebben allen ook al de nodige ervaring opgedaan: Harm als steun en toeverlaat voor o.m. het transport van alle goederen voor de Snuffelshop. Diana heeft zelf enkele jaren een Snuffelshop in Veendam geleid. Er zijn voldoende perspectieven aanwezig. De financiële draagkracht van de stichting kan verbeterd worden door een aantal aanbevelingen vanuit de onderzoeken over te nemen, zoals:

- Het aanvragen van een ANBI status voor de stichting waardoor donateurs gemakkelijker kunnen worden aangetrokken en ook grotere giften mogelijk worden.
- Het indienen van aanvragen bij landelijke en provinciale fondsen
- Een werkplaats inrichten voor het repareren van fietsen en allerlei huisraad. Dit is een goede mogelijkheid om werkzoekenden met een beperking aan zinvol werk te helpen.
- Verkassen naar een meer duurzame en beter geïsoleerde ruimte.
- Dit leidt op den duur tot een

gezonder en rendabeler bedrijfsresultaat.

- In een grotere ruimte is ook plaats voor het realiseren van een kleinschalige ontmoetingsruimte voor zowel bezoekers als medewerkers
- Die ruimte kan worden benut als vorm van dagbesteding en leerwerkplaats voor vrijwilligers en medewerkers die in de horecasector werkzaam willen zijn.

Samenwerking met de gemeente en Afeer

Uiteraard zou op langere termijn een nauwere samenwerking met de gemeente en met instellingen als Afeer wenselijk zijn. Het huidige college van B&W heeft alle pogingen daartoe afgehouden. Dat heeft ertoe geleid dat de stichting Eerste Hulp terecht heeft besloten op Eigen Kracht door te willen gaan. Maar over 2 jaar zijn er weer nieuwe gemeenteraadsverkiezingen en het kan nuttig zijn reeds nu de piketpaatjes te slaan voor een toekomstige samenwerking met politici die wel en meer oog hebben voor de maatschappelijke meerwaarde die de stichting met haar activiteiten aantoonbaar heeft ontwikkeld.

De stichting is een schoolvoorbeeld van samenredzaamheid

Op landelijk niveau slaat de volksgezondheid eindelijk de richting in van meer nadruk op preventie en directe betrokkenheid van bewoners (initiatieven) bij het opzetten van voorzieningen. Niet zelfredzaamheid, maar samenredzaamheid is daarbij het uitgangspunt. De stichting Eerste Hulp is van dat beleid een schoolvoorbeeld en verdient ondersteuning en navolging. ●

Toekomstperspectief

Terwijl we bezig zijn met het samenstellen van deze brochure overlijdt Jannie Orsel plotseling op 19 februari 2023 aan de gevolgen van COPD. Op Facebook verschijnen honderden reacties op haar overlijden, die aangeven welke betekenis zij heeft gehad voor de samenleving.

Jannie Orsel heeft alles gegeven, soms gaf ze haar eigen boodschappen weg, komt goud zei ze dan.' Iemand zegt: 'Een bek als een scheermees zo scherp, maar met 'n hartje zo warm en klein tegelijk onbaatzuchtig, voor velen een 2e moeder.'

Kracht van de Veenkoloniën beschrijft Jannie in een rouwadvertentie als volgt: *'Een baken van hoop en troost voor veel mensen in extreme nood. Wij zullen haar herinneren als een strijdbare dappere vrouw, die inhoud en betekenis gaf aan Kracht van de Veenkoloniën.'* Joke Bakker heeft tijdens de conferentie 'Tussen twee werelden' (de leefwereld en de systeemwereld) een in memoriam uitgesproken, waaraan we de volgende passages ontleen: 'Vanaf het begin heeft Jannie pogingen ondernomen om samen te werken met de gemeente en andere maatschappelijke organisaties, in eerste instan-

tie alleen, later samen met ons als bewonersraad. Het spijt mij te moeten zeggen, dat dit niet is gelukt. Als we het over verschillende werelden hebben, dan was deze relatie exemplarisch voor het niet samen komen. Jannie heeft heel vaak uitgesproken, dat zij die samenwerking graag wilde. De gemeente en Afeer stuurden wel mensen door, die door de gevestigde instanties niet konden worden geholpen of op korte termijn spullen nodig hadden. Maar zij wilde ook de controle houden over haar initiatief. Niks mocht worden overgenomen. Dat zou het vertrouwen schaden van de mensen, die zij hielp. Zij ervoer de kloof als heel groot en kreeg dit ook mee van de mensen, die bij haar voor hulp kwamen. Ze was nog lang niet klaar. Haar kwetsbare gezondheid heeft er voor gezorgd, dat ze definitief moest stoppen. Lang had zij op wilskracht gefunctioneerd. De mensheid verliest een authentieke, dwarslig-

Colofon

Redactie

Eisse Kalk, Joke Bakker

Eindredactie

Annemarie Wijn

Fotografie

Henk Drenth, Joke Bakker en familiefoto's

Vormgeving

Graffito Jiska Ravor info@graffito.nl

Copyright

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd (waaronder het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) en/of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder toestemming van de auteurs.

ISBN 978-90-833249-1-3

Waardering uit den Haag

Bij het samenstellen van deze brochure ontvangt Diana Kuiper, die samen met haar broer Harm de Snuffelshop leidt na de plotselinge dood van haar moeder Jannie Orsel, een uitnodiging uit den Haag om op Prinsjesdag te komen lunchen met de Majesteit.

Eindelijk erkenning

De auteurs zijn zeer verheugd met deze erkenning voor de activiteiten van de stichting Eerste Hulp. We hopen dat ook de gemeente nu eindelijk de grote maatschappelijke meerwaarde van de stichting Eerste Hulp zal onderkennen en de mensen achter die stichting de ondersteuning geeft, die hen toekomt.

Deze uitnodiging zien we als een bekroning voor al het goede werk van onze moeder

Diana en Harm (kinderen van Jannie Orsel):

In een interview met RTV Noord toont Diana Kuiper zich blij verrast met deze uitnodiging: 'Ik ben er nog een beetje beduusd van, want ik vind het best spannend. We zijn uitgenodigd om Prinsjesdag bij te wonen en aansluitend volgt nog een lunch. Ja, geweldig, he?' Ze mist haar moeder nog elke dag en had het haar zo gegund dat zij de uitnodiging in ontvangst had kunnen nemen. 'Maar voor ons voelt deze uitnodiging als een bekroning voor al het goede werk van onze moeder.'